

Vasemmiston valtuustoaloite asiakasmaksuhuojennuksista

pia.leinonen@lh.kokkola.fi
viivi.haanpaa@soite.fi, kirjaamo@soite.fi

Tässäpä Soiten Vasemmiston valtuustoaloite 15.12.2025

Maksuhuojennusten ja -alennusten hakeminen saavutettavaksi ja selkeäksi Soitessa

Soiten asiakasmaksuja korotettiin roimasti vuoden 2025 alusta. Nyt vuodelle 2026 esitetään 6,93 % indeksikorotusta. Käyttämättä jääneen palvelun hinta nousee 30% ja maksukatto nousee 762 eurosta 815 euroon. Asiakasmaksuja ohjaavan lainsäädännön mukaan tavoite kuitenkin on, että maksut ovat kohtuullisia, eivätkä ole esteenä palveluihin hakeutumiselle.

Yksittäiselle asiakkaalle jo perusterveydenhuollon lääkärikäynti voi olla liian kallis. Moni joutuu punnitsemaan ruokakaupan ja lääkärikäynnin välillä tai lasten tarpeiden ja oman terveyden välillä. Liian moni jättää lääkärikäyntinsä väliin, jonka seurauksena kertyy hoitovelkaa ja mahdollisesti myöhemmin paljon pahemmat terveyshaitat. Akuutissa tilanteessa on kuitenkin vähävaraisenkin mentävä lääkäriin, jolloin seurauksena on maksukyvyttömyys laskun tultua. Näissä tapauksissa lasku toimitetaan perintään, joka moninkertaistaa ongelman.

Asiakasmaksun alentamista voi hakea sosiaalihuollon palvelujen maksuista sekä terveydenhuollon tulosidonnaisista maksuista, joita ovat esimerkiksi pitkäaikaisen laitoshoidon, perhehoidon ja palveluasumisen maksut, sekä jatkuvan ja säännöllisesti kotiin annettavan palvelun kuten kotihoidon tai lapsiperheiden kotipalvelun maksut. Maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista. Hyvinvointialueella on mahdollisuus päättää, että maksualennusta tai -vapautusta voi hakea myös tasasuuruuksista maksuista, joita ovat esimerkiksi terveyskeskus- ja poliklinikkamaksut ja osastohoidon maksut. Soitessa näistä tasamaksuista ei huojennusta voi hakea. Esimerkiksi puolen vuoden yhtäjaksoinen osastohoitojakso erikoissairaanhoidossa

hoidossa katsotaan lyhytaikaiseksi laitoshoidoksi, jolloin potilaalla ei ole mahdollista hakea siihen alennusta. Maksukaton täytyminenkin ei tuo erikoissairaanhoidon osastopotilaalle juuri helpotusta - osastohoidon vuorokausihinta tämän jälkeenkin on 25,10 e (v. 2025 hinnasto) hoitopäivältä.

Soitessa terveydenhuollon tasamaksuista saavat alennusta ne pitkäaikaisen perustoimeentulotuen ja takuueläkkeen saajat sekä velkajärjestelyssä olevat, jotka esittävät päätöksen vastaanotolle tullessa. Alennusta ei ole tällä hetkellä mahdollista hakea jälkikäteen. Mielestämme on kohtuutonta vaatia, että jo valmiiksi taloudellisen stressin alla elävän, apua tai hoitoa tarvitsevan ihmisen tulee osata etsiä tieto maksuhojennusmahdollisuuden perusteista ja hankkia tarpeelliset dokumentit jo ennen vastaanotolle tulemistä. Kenenkään keski-pohjalaisen toimeentulo ei saa vaarantua terveydenhuollon maksujen vuoksi ja siksi toivomme, että Soitessa kannetaan vastuu asiakasmaksujen korotusten seurauksista ja tarkastellaan maksuhojennuksiin liittyviä käytäntöjä tässä valossa ja tehdään näihin tarpeelliset muutokset. Mallia voi ottaa esimerkiksi Pirhan käytännöistä ja maksuhojennusperusteiden rajaamisesta

Esitämme, että maksuhojennukset Soiten alueella tehdään niitä tarvitseville aidosti saavutettaviksi siten, että niistä tiedotetaan selkeämmin ja niiden hakemisessa opastetaan aktiivisesti.

Esitämme myös, että Soitessa maksuhojennusta olisi mahdollista hakea 60 vrk kuluessa laskusta, että sitä saisi hakea myös tasasuuruksista maksuista, ja että maksuhojennusta tai -vapautusta olisivat oikeutettuja hakemaan kaikki kenellä taloudelliset edellytykset täyttyvät.

Vasemmistoliiton aluevaltuustoryhmä

Lähetetty [Outlook for Android](#)